

Opinia Komitetu Regionów „Strategia tematyczna w dziedzinie ochrony gleby”

(2007/C 146/05)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że z punktu widzenia środowiska naturalnego istnieją względy przemawiające za powstaniem strategii ochrony gleb na poziomie europejskim. Istnieje związek między przykładowo zanieczyszczeniem gleb a zdrowiem ludzi oraz zwierząt i w tym aspekcie polityka gleb ma rolę do spełnienia. Ponadto takie kwestie, jak zmiany klimatyczne, transgraniczne skutki degradacji gleb czy naciski wywierane na inne sfery środowiska, i porozumienia z Kioto wymagają uwagi na poziomie europejskim.
- Wyraża przekonanie, że dyrektywa, która ma na celu sporządzanie wykazów i ułatwianie realizacji działań państwom członkowskim, tak, jak zostało to zaproponowane przez Komisję, może przyczynić się do zapewnienia racjonalnego zagospodarowania gleb na obszarze Wspólnoty. Innymi słowy, dyrektywa powinna mieć elastyczną strukturę.
- Wyraża zaniepokojenie, że dla władz lokalnych i regionalnych administracyjnym obciążeniem może być sporządzanie wykazów obszarów zagrożonych, przeprowadzana co dziesięć lat weryfikacja spisu obszarów zagrożonych (art. 6) i przegląd miejsc zanieczyszczonych (art. 10 i 11).
- Pragnie, by dla właściwych władz nie istniał żaden bezpośredni obowiązek związany z oczyszczaniem i gospodarowaniem miejscami zanieczyszczonymi (art. 13).
- Sądzi, że konieczne jest opracowanie przez Komisję zestawienia efektywnych kosztowo środków, które może posłużyć państwom członkowskim jako inspiracja do przygotowania własnego programu działań.

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów: „Strategia tematyczna w dziedzinie ochrony gleby” (COM(2006) 231 wersja ostateczna) oraz wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy dla ochrony gleby oraz zmieniającej dyrektywę 2004/35/WE (COM(2006) 232 wersja ostateczna — 2006/0086 (COD)),

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 22 września 2006 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 175 i art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję swego Prezydium z 25 kwietnia 2006 r. o powierzeniu Komisji Rozwoju Zrównoważonego przygotowania opinii w tej sprawie,

uwzględniając swoją opinię z 12 lutego 2003 r. w sprawie komunikatu Komisji: „W kierunku tematycznej strategii ochrony gleby” — CdR 190/2002 fin (1),

uwzględniając przyjęcie w dn. 27 listopada 2006 r. przez Komisję ds. Rozwoju Zrównoważonego projektu opinii (CdR 321/2006 rev. 1), której sprawozdawcą był Cor Lamers (NL/EPP, burmistrz Houten),

na 68. sesji plenarnej w dniach 13-14 lutego 2007 r. (posiedzenie z dnia 13 lutego) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Uwagi ogólne

1.1 Gleba ma podstawowe znaczenie dla utrzymania życia ludzkiego. Jest niezbędna jako źródło substancji odżywczych i wody, regulator obiegu substancji, środowisko życia wielu organizmów, oraz jako podstawa dla utrzymania życia na jej powierzchni. Zarówno dla człowieka, jak i przyrody ważne jest, by gleba mogła nadal optymalnie i trwale wypełniać te funkcje.

1.2 Wszystkie państwa członkowskie UE w mniejszym lub większym stopniu mają do czynienia z problemami związanymi z glebami. Oczywistym faktem jest, że w niektórych częściach Europy budzące niepokój procesy degradacji gleby zachodziły w przeszłości i będą występować w przyszłości.

1.3 Gleba jest nieruchoma, ale degradacja gleby w jednym państwie członkowskim może mieć jednak skutki transgraniczne; Komitet sądzi zatem, że wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości. Komitet stwierdza ponadto, że jedynie dziewięć państw członkowskich prowadzi politykę ochrony gleb i że polityka ta zasadniczo ogranicza się do niektórych aspektów zanieczyszczenia gleby. Ponadto Komitet uważa, że z punktu widzenia środowiska naturalnego istnieją względy przemawiające za powstaniem strategii ochrony gleb na poziomie europejskim. Istnieje związek między przykładowo zanieczyszczeniem gleb a zdrowiem ludzi oraz zwierząt i w tym aspekcie polityka gleb ma rolę do spełnienia. Ponadto takie kwestie, jak zmiany klimatyczne, transgraniczne skutki degradacji gleb, naciski wywierane na inne sfery środowiska i porozumienia z Kioto wymagają uwagi na poziomie europejskim.

1.4 Polityka ochrony gleb jest niezwykle złożoną kwestią. W Europie istnieje ponad 320 różnego rodzaju gleb wykorzystywanych w wielu celach. Gleba posiada między innymi funkcję gospodarczą, społeczną, kulturową i ekologiczną, jest też wykorzystywana do celów rolnictwa, środowiska naturalnego, budownictwa, budowy dróg, nasypów i wałów. Z tego względu

zagrożenia dla gleb są bardzo różnorodne w poszczególnych państwach członkowskich. Znaczne rozbieżności występują również pomiędzy działaniami prowadzonymi przez państwa członkowskie, a nawet regiony na obszarze tego samego kraju. Obok tych różnic geograficznych istnieją także różnice klimatyczne pomiędzy poszczególnymi regionami Europy. Różnice te wynikają z faktu, że kompetencje w tej dziedzinie należą do samorządów lokalnych i regionalnych.

1.5 Zważywszy na tak ogromną różnorodność i trudności w opracowaniu wspólnych norm, Komitet uważa, że w chwili obecnej niemożliwe jest przyjęcie jednolitych, wspólnych norm ilościowych. Komitet jest jednak zdania, że strategia przedstawiona przez Komisję stanowi pierwszy krok w kierunku osiągnięcia w niedalekiej przyszłości porozumienia co do wspólnych norm. Skuteczna ochrona gleb zależy od rozwiązań dostosowanych do konkretnych potrzeb. Polityka ochrony gleb jest dziedziną leżącą przede wszystkim w kompetencjach szczebla regionalnego i lokalnego.

1.6 W większości państw członkowskich za politykę ochrony gleb odpowiadają władze lokalne i regionalne. Zatem właśnie samorząd terytorialny powinien odgrywać znaczącą rolę w tworzeniu nowych metod i ustanawianiu środków w dziedzinie ochrony gleb.

1.7 Unia Europejska w tym obszarze ma za zadanie wspierać i dawać bodziec do działania. Prawodawstwo europejskie należy odrzucić, jeżeli nie miałyby go cechować elastyczność, dzięki której państwa członkowskie miałyby wystarczającą swobodę działania.

Cele strategii

1.8 Komitet popiera cele strategii i uważa, że stanowią one ważny wkład w ustanowienie europejskich, elastycznych uregulowań dotyczących racjonalnego zagospodarowania gleb.

(1) Dz.U. C 128 z 29.5.2003, s. 43.

1.9 Według Komitetu przedstawione cele kładą nacisk na konieczność zwiększenia aktualnej wiedzy na temat procesów dotyczących gleb oraz na zobowiązanie państw członkowskich do działania. Zachęca się państwa członkowskie do przeciwdziałania degradacji gleb, jednak same wyznaczałyby zagrożone obszary, określałyby cele dotyczące zmniejszenia skutków degradacji oraz decydowałyby o podjęciu środków umożliwiających ich osiągnięcie. Komitet popiera to podejście, gdyż traktuje ono kwestię ochrony gleb w kategoriach globalnego procesu, co pozwala uwypuklić jej lokalny i regionalny charakter.

Włączenie ochrony gleb do prawodawstwa unijnego i krajowego

1.10 Przed wdrożeniem strategii należy w sposób systematyczny ocenić, w jakim stopniu istniejące unijne uregulowania dotyczące gleb przyczyniają się do racjonalnego zagospodarowania gleb na obszarze Wspólnoty. Jeśli wkład ten jest niewystarczający, należy dostosować prawodawstwo i politykę. W tym celu Komisja powinna szybko opracować plan działania.

1.11 Dlatego też Komitet uważa, że w strategii należy mocniej uwydatnić jej związek z innymi strategiami opracowanymi w ramach szóstego wspólnotowego programu działania w zakresie środowiska naturalnego, przede wszystkim ze strategiami dotyczącymi pestycydów, odpadów i recyklingu, wód powierzchniowych i gruntowych.

„Najlepsze praktyki” i wiedza na temat procesów dotyczących gleb

1.12 Komitet dostrzega znaczenie szerzenia informacji i komunikacji dla zapewnienia racjonalnego zagospodarowania gleb. Należałoby tutaj uwzględnić zarówno zagrożenia jak i szanse związane z glebami z punktu widzenia utrzymania zrównoważonego modelu społeczeństwa.

1.13 Środki podejmowane przez państwa członkowskie są bardzo różne (patrz: pkt 1.4). Komitet jest zdania, że istnieje skuteczna i praktyczna możliwość podniesienia jakości gleb w Europie, jeśli państwa członkowskie — poprzez politykę ochrony gleb — dzielić się będą wiedzą w tym zakresie z pozostałymi krajami. Komitet zachęca zatem państwa członkowskie prowadzące politykę ochrony gleb, by podzieliły się swoją wiedzą, przekazując swoje doświadczenia krajom, które nie posiadają szczegółowych przepisów w tej dziedzinie.

1.14 W aspekcie właściwej ochrony gleb Komitet dużą wagę przywiązuje do utworzenia otwartej platformy komunikacyjnej pozwalającej na wymianę informacji na temat „najlepszych praktyk”. Ze względu na różnorodność gleb potrzebny jest szeroki wachlarz środków, których wartość została dowiedziona w praktyce.

Nowa dyrektywa ramowa w sprawie ochrony gleb

1.15 Celem dyrektywy jest zidentyfikowanie obszarów na terytorium Unii Europejskiej, na których występuje zjawisko degradacji gleb. Dyrektywa zawiera wytyczne, dzięki którym proces ten będzie przebiegać w sposób przejrzysty i jednolity. To same państwa członkowskie będą określać, czy dany obszar jest zagrożony, jakie ewentualne środki należy podjąć oraz będą decydować o harmonogramie ich wdrażania.

1.16 Komitet wyraża przekonanie, że dyrektywa, która ma na celu sporządzanie wykazów i ułatwianie realizacji działań państwom członkowskim, tak, jak zostało to zaproponowane przez Komisję, może przyczynić się do zapewnienia racjonalnego zagospodarowania gleb na obszarze Wspólnoty. Innymi słowy, obecna dyrektywa powinna mieć elastyczną strukturę i nie powinna zawierać żadnych norm ilościowych i jakościowych. Środki te powinny zostać wprowadzone w życie na zasadzie dobrowolności, poprzez system zachęt i doradztwa. Ponadto powinno się unikać zwiększania wymogów dokumentacyjnych, aby zwalczać niepotrzebną biurokrację. Jednocześnie, nie można postrzegać obecnych propozycji Komisji jako zachęty do uważnego pilotowania tej sprawy przez UE.

1.17 Zdaniem Komitetu odpowiedzialność państwa za osiągnięcie standardów ekologicznych, wraz z odpowiedzialnością — także cywilną — właścicieli i sprawców zanieczyszczeń gleb, powinna mieć najwyższy priorytet. Innymi słowy, należy wyraźnie stwierdzić, że również w przypadku zastosowania zasady „zanieczyszczający płaci” do odpowiedzialności pociągnąć można nie tylko sprawcę, lecz także innych zobowiązanych. Komitet pragnie podkreślić, że ostatecznie to, kto jest stroną zobowiązaną, musi zostać postanowione na szczeblu krajowym.

1.18 Komitet wyraża zaniepokojenie faktem, że w celu określenia konkretnych wymogów wnioskowanej dyrektywy, a zwłaszcza w kwestii ustalenia kryteriów oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, trzeba się odwoływać do jakiegoś komitetu zgodnie z decyzją 1999/468/WE (komitologia). W tym wypadku należałoby wybrać procedurę uwzględniającą interesy wszystkich podmiotów, których to dotyczy, i gwarantującą ich odpowiedni udział.

Obciążenia administracyjne

1.19 Artykuł 16 określa wiele obowiązków informacyjnych nałożonych głównie na władze lokalne i regionalne. Komitet uważa, że przepisy te nie powinny nakładać niewspółmiernych obciążeń administracyjnych na gminy i regiony. W tym względzie należy odnotować, że uwaga poświęcona przygotowaniu takich sprawozdań, jak i przeznaczone na ten cel zasoby ludzkie i środki finansowe mogą niekoniecznie przełożyć się na działania zapobiegające degradacji gleb, podczas gdy ograniczenie tego zjawiska powinno być priorytetem.

1.20 Komitet zgadza się, że ważne jest uwzględnienie polityki ochrony gleb w polityce sektorowej i uregulowaniach na każdym szczeblu sprawowania władzy (art. 3). Jeżeli chodzi o politykę sektorową, należy odnieść się z rezerwą do wprowadzenia obowiązkowych kontroli na podstawie dostępnych danych (badań kontrolnych gleby). Kontrola jest celowa, kiedy istnieje zagrożenie dla gleby. Polityka określa już ściśle pewne ramy, zatem na etapie wdrażania takie badanie jest ogólnie zbyteczne, bowiem w złożonych i wieloaspektowych przypadkach już teraz wymagane jest sporządzenie sprawozdania na temat skutków dla środowiska naturalnego.

1.21 Komitet wyraża zaniepokojenie, że dla władz lokalnych i regionalnych administracyjnym obciążeniem może być sporządzanie wykazów obszarów zagrożonych, przeprowadzana co dziesięć lat weryfikacja spisu obszarów zagrożonych (art. 6) i przegląd miejsc zanieczyszczonych (art. 10 i 11).

1.22 Komitet stwierdza, że wniosek dotyczący dyrektywy przewiduje szereg obowiązków w zakresie rejestrowania i sprawozdawczości, jak również przepisy dotyczące opracowywania planów i programów mogących potencjalnie podlegać obowiązkowi dokonania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, których realizacja prowadziłyby do znacznego wzrostu obciążeń administracyjnych. Uregulowania wspólnotowe nie powinny, na ile to możliwe, wprowadzać wymogów dotyczących sprawozdawczości czy sporządzania planów i programów podlegających obowiązkowej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

1.23 Zdaniem Komitetu udział opinii publicznej powinien się ograniczać do przypadków przewidzianych w dyrektywie w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

Program środków przeciwdziałania procesom degradacji gleb

1.24 Komitet pragnie, by dla właściwych władz nie istniał żaden bezpośredni obowiązek związany z oczyszczaniem i gospodarowaniem miejscami zanieczyszczonymi (art. 13). Władze zapewniają, że ma miejsce oczyszczanie. Aspekty te należy uregulować w kontekście prawa i przepisów danego państwa członkowskiego, z uwzględnieniem stanu gleby w konkretnym miejscu. Naturalnie właściwe władze pozostają odpowiedzialne za przywrócenie czystości w zanieczyszczonych miejscach.

1.25 Komitet wyraża zadowolenie z działań naprawczych ukierunkowanych na funkcje gleb (art. 1 ust. 1 i art. 13 ust. 2). Środki w tym zakresie określone są w zależności od (obecnego) sposobu wykorzystywania gleby.

1.26 Ocena wpływu odnotowuje, że środki mające na celu ograniczenie zjawiska degradacji gleb przynoszą znaczne efekty społeczne. Komitet zgadza się z tym stwierdzeniem, niemniej zauważa, że taki wynik można osiągnąć, lecz najpierw trzeba poczynić inwestycje związane z glebami. Doświadczenie pokazuje, że w przypadku gmin i regionów projekty dotyczące rekultywacji gleb często grzęzną na etapie realizacji ze względu na brak środków finansowych.

1.27 Komitet uważa, że sprawozdanie o stanie gleby (art. 12) stanowi instrument wsparcia ze strony UE w sporządzaniu wykazów obszarów zanieczyszczonych gleb, gdyż z jednej strony raport taki jest użyteczny dla aktualizacji spisów miejsc zanieczyszczonych, z drugiej zaś zawiera przejrzyste informacje dla obywateli innych państw członkowskich zainteresowanych nabyciem gruntów, pozwalając im uniknąć szkód gospodar-

czych. Zatem konkretyzuje się tutaj zasada „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w art. 4.

1.28 Komitet uważa, że w określaniu środków służących zachowaniu funkcji gleby oprócz aspektów społeczno-gospodarczych należy dostrzec aspekty bezpieczeństwa i obecność dziedzictwa archeologicznego, geologicznego i geomorfologicznego (art. 8).

1.29 Komitet jest zdania, że żądanie Komisji dotyczące wprowadzenia krajowych modeli finansowania na rzecz usuwania zalegających zanieczyszczeń gleby (art.13) nie dość uwzględni istniejące specyficzne regionalne modele (finansowania), które się sprawdziły. Należy się obawiać, że unijne wytyczne w tym zakresie raczej je ograniczą.

„Najlepsze praktyki”

1.30 Komitet uważa, że jednym z filarów wniosku Komisji jest utworzenie forum wymiany informacji (art. 17). Władze regionalne i lokalne muszą być aktywnymi uczestnikami tego forum, zważywszy na ich praktyczną wiedzę i doświadczenia.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

2.1 Komitet sądzi, że konieczne jest opracowanie przez Komisję zestawienia efektywnych kosztowo środków, które może posłużyć państwom członkowskim jako inspiracja do przygotowania własnego programu działań. Państwa, które jeszcze nie prowadzą polityki w dziedzinie ochrony gleby lub które są w trakcie jej tworzenia, mogą działać efektywnie jedynie wtedy, gdy dysponują wystarczającą wiedzą.

2.2 Komitet jest przeciwko ustanawianiu powszechnego obowiązku sprawozdawczego na poziomie europejskim, proponując, by zamiast niego państwa członkowskie korzystały z własnych systemów raportowania oraz by Komisja miała dostęp do takich informacji (art. 16).

2.3 Obciążenia administracyjne związane z określaniem obszarów zagrożonych można ograniczyć, przeprowadzając wcześniej szybkie badanie (*quick scan*) sprawdzające potencjalnie istniejące ryzyko dla gleb (lub ich pewnych części) w danym państwie członkowskim (art. 6). W odniesieniu do przeglądu wykazu obszarów zagrożonych i miejsc zanieczyszczonych, nie ma potrzeby, by był on całkowity. Wystarczy może aktualizacja na podstawie wyników kontroli.

2.4 Komitet zaleca dopracowanie harmonogramu badań przedstawionego przez Komisję Europejską w strategii tematycznej oraz określenie dla niego priorytetów i terminów. Za najwyższy priorytet należy uznać analizę wpływu zmian klimatycznych na stan gleb. Wiadomo, że zmiany klimatu prowadzą lub mogą prowadzić do szybszej utraty substancji organicznych. Zważywszy na zasadniczą rolę substancji organicznych w glebach, zmiany klimatyczne mogą mieć poważne konsekwencje dla racjonalnego zagospodarowania gleb.

Zalecenie 1

Artykuł 1

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ramy dla ochrony gleby oraz zachowania jej zdolności do pełnienia każdej z następujących środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych funkcji:</p> <p>a) produkcja biomasy, także w rolnictwie i leśnictwie;</p> <p>b) magazynowanie, filtrowanie i przekształcanie składników odżywczych i wody;</p> <p>c) rezerwuar zasobów bioróżnorodności, takich jak siedliska, gatunki i geny;</p> <p>d) fizyczne i kulturowe środowisko dla człowieka i jego działalności;</p> <p>e) źródło surowców;</p> <p>f) rezerwuar węgla;</p> <p>g) archiwum geologicznego i archeologicznego dziedzictwa.</p> <p>W tym celu ustanawia ona środki mające zapobiegać procesom degradacji gleby, zarówno tym zachodzącym w sposób naturalny jak i tym wywołanym przez szereg działań człowieka, które ograniczają zdolność gleby do pełnienia jej funkcji. Środki te obejmują łagodzenie skutków tych procesów a także rekultywację zdegradowanej gleby i przywrócenie jej przynajmniej do stanu odpowiadającemu obecnemu lub przyszłemu zatwierdzonemu przeznaczeniu.</p>	<p>1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ramy dla ochrony gleby oraz zachowania jej zdolności do pełnienia, <u>w zależności od przypadku, każdej z</u> następujących środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych funkcji:</p> <p>a) produkcja biomasy, także w rolnictwie i leśnictwie;</p> <p>b) magazynowanie, filtrowanie i przekształcanie składników odżywczych i wody;</p> <p>c) rezerwuar zasobów bioróżnorodności, takich jak siedliska, gatunki i geny;</p> <p>d) fizyczne i kulturowe środowisko dla człowieka i jego działalności;</p> <p>e) źródło surowców;</p> <p>f) rezerwuar węgla;</p> <p>g) archiwum geologicznego, <u>geomorfologicznego</u> i archeologicznego dziedzictwa.</p> <p>W tym celu ustanawia ona środki mające zapobiegać procesom degradacji gleby, zarówno tym zachodzącym w sposób naturalny jak i tym wywołanym przez szereg działań człowieka, które ograniczają zdolność gleby do pełnienia jej funkcji. Środki te obejmują łagodzenie skutków tych procesów a także rekultywację zdegradowanej gleby i przywrócenie jej przynajmniej do stanu odpowiadającemu obecnemu lub przyszłemu zatwierdzonemu przeznaczeniu.</p>

Uzasadnienie

Z artykułu wyraźnie wynika, że przewidywane środki są zgodne z podejściem ukierunkowanym na funkcje. Wyrażenie „każdej z” można sugerować wielofunkcyjność, a wobec tego możemy odnieść wrażenie, że gleby powinny posiadać zdolność wypełniania wszystkich wymienionych funkcji równocześnie.

Jeżeli gleby noszą w sobie dziedzictwo geologiczne oraz archeologiczne, to i zarazem geomorfologiczne. Przez geomorfologię rozumiemy formę gleby w krajobrazie. W miejscach, w których forma ta posiada szczególną wartość, należy chronić ją i zachować.

Zalecenie 2

Artykuł 3

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>Przy opracowywaniu polityk sektorowych, które mogą przyspieszać procesy degradacji gleby, lub łagodzić ich skutki, państwa członkowskie identyfikują, opisują i oceniają wpływ tych polityk na wymienione procesy, w szczególności w dziedzinach takich jak: planowanie przestrzenne miejskie i regionalne, transport, energetyka, rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, leśnictwo, wydobywanie surowców naturalnych, handel i przemysł, polityka produktu, turystyka, zmiany klimatyczne, ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu.</p> <p>Państwa członkowskie podają te informacje do wiadomości publicznej.</p>	<p>Przy opracowywaniu polityk sektorowych, ~~które mogą przyspieszać procesy degradacji gleby, lub łagodzić ich skutki,~~ <u>które przewidywalnie przyspieszą procesy degradacji</u> gleby, państwa członkowskie identyfikują, opisują i oceniają wpływ tych polityk na wymienione procesy, w szczególności w dziedzinach takich jak: planowanie przestrzenne miejskie i regionalne, transport, energetyka, rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, leśnictwo, wydobywanie surowców naturalnych, handel i przemysł, polityka produktu, turystyka, zmiany klimatyczne, ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu.</p> <p>Państwa członkowskie podają te informacje do wiadomości publicznej. <u>W tworzeniu polityki i prawodawstwa europejskiego Komisja rozszerzy integrację zewnętrzną na kwestie związane z glebami.</u></p>

Uzasadnienie

Komitet wyraża zadowolenie z integracji zewnętrznej, o której mowa w art. 3. Komitet jest zdania, że powinna ona stanowić zobowiązanie nie tylko dla państw członkowskich, ale również dla UE.

Zalecenie 3

Artykuł 6

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>1. W ciągu pięciu lat od [data transpozycji], państwa członkowskie zidentyfikują na odpowiednim szczeblu, znajdujące się na ich terytorium obszary, co do których istnieją przekonujące dowody, lub uzasadnione przesłanki pozwalające podejrzewać, że wystąpił na nich, lub prawdopodobnie w niedalekiej przyszłości wystąpi jeden lub kilka z następujących procesów degradacji gleby, dalej zwanych „obszarami zagrożonymi”:</p> <p>a) erozja powodowana przez wodę lub wiatr;</p> <p>b) spadek zawartości materii organicznej, spowodowany przez stałe zanikanie organicznej frakcji gleby, z wyłączeniem nierozłożonych szczątków roślinnych i zwierzęcych, produktów ich częściowego rozkładu oraz biomasy gleby;</p> <p>c) zagęszczanie na skutek wzrostu gęstości i zmniejszania porowatości;</p> <p>e) zasolenie na skutek gromadzenia się w glebie soli rozpuszczalnych;</p> <p>f) osuwanie się ziemi powodowane przez umiarkowanie szybkie lub szybkie przesuwanie się masy gleby i materiału skalnego w dół.</p> <p>Dla celów wymienionej identyfikacji państwa członkowskie, w odniesieniu do każdego z procesów degradacji gleby, stosują co najmniej jedno z kryteriów wymienionych w załączniku I oraz uwzględniają wpływ tych procesów na wzrost emisji gazów cieplarnianych i pustyńnienia.</p> <p>2. Wykaz obszarów zagrożonych, zidentyfikowanych zgodnie z ust. 1, zostanie podany do wiadomości publicznej i zweryfikowany co najmniej raz na dziesięć lat.</p>	<p>1. W ciągu pięciu lat od [data transpozycji], państwa członkowskie zidentyfikują na odpowiednim szczeblu administracyjnym i na właściwym poziomie w podziale geograficznym, znajdujące się na ich terytorium obszary, co do których istnieją przekonujące dowody, lub uzasadnione przesłanki pozwalające podejrzewać, że wystąpił na nich, lub prawdopodobnie w niedalekiej przyszłości wystąpi jeden lub kilka z następujących procesów degradacji gleby, dalej zwanych „obszarami zagrożonymi”:</p> <p>a) erozja powodowana przez wodę lub wiatr;</p> <p>b) spadek zawartości materii organicznej, spowodowany przez stałe zanikanie organicznej frakcji gleby, z wyłączeniem nierozłożonych szczątków roślinnych i zwierzęcych, produktów ich częściowego rozkładu oraz biomasy gleby;</p> <p>c) zagęszczanie na skutek wzrostu gęstości i zmniejszania porowatości;</p> <p>e) zasolenie na skutek gromadzenia się w glebie soli rozpuszczalnych;</p> <p>f) osuwanie się ziemi powodowane przez umiarkowanie szybkie lub szybkie przesuwanie się masy gleby i materiału skalnego w dół.</p> <p>Dla celów wymienionej identyfikacji państwa członkowskie, w odniesieniu do każdego z procesów degradacji gleby, <u>stosują</u> przeprowadzają szybkie badanie w celu ustalenia, <u>które procesy nie dotyczą gleb — lub części gleb — na obszarze danych państw członkowskich. W odniesieniu do pozostałych procesów degradacji sporządzany jest wykaz potencjalnie zagrożonych obszarów. Ostateczny spis obszarów zagrożonych powstaje na bazie pierwszego wykazu, który zostaje poddany bardziej dokładnej analizie, w ramach której stosuje się co najmniej jedno z kryteriów wymienionych kryteria wymienione w załączniku I oraz uwzględniają</u> bierze się pod uwagę wpływ tych procesów na wzrost emisji gazów cieplarnianych i pustyńnienia.</p> <p>2. Wykaz obszarów zagrożonych, zidentyfikowanych zgodnie z ust. 1, zostanie podany do wiadomości publicznej i <u>zweryfikowany aktualizowany</u> co najmniej raz na dziesięć lat.</p>

Uzasadnienie

Ust. 1: państwa członkowskie same ustalają, na jakim szczeblu administracyjnym i poziomie w podziale geograficznym określa się obszary zagrożone. Decyzja o tym, czy zostaną podjęte działania na obszarach zagrożonych, czy też nie, oraz jaki będzie ich charakter, stanowi polityczny wybór danego państwa członkowskiego. Zanim dokona się identyfikacji obszarów zagrożonych, trzeba przeprowadzić szybkie badanie pozwalające wyeliminować pewne przypadki. Należy uzasadnić, że dalsza analiza jest konieczna. Na podstawie tej wstępnej klasyfikacji można dokładniej określić obszary zagrożone za pomocą kryteriów znajdujących się w załączniku I. Jako przykład podajmy część dotyczącą zawartości substancji organicznych. Na obszarach rolnych zawartość substancji organicznych różni się w zależności od działki (obszary heterogenne). Zawartość substancji organicznych ulega odtworzeniu bardzo powoli, często w obrębie jednej działki; oznacza to, że odnowienie wymaga zastosowania odpowiednich praktyk rolnych i że proces ten należy wspierać, stosując zasadę współzależności (*cross-compliance*).

Ust. 2: termin „weryfikacja” stosowany przez Komisję sugeruje, że konieczne jest przeprowadzenie całościowego badania w dziesięcioletnich odstępach. Ważne jest jednak, by w państwach członkowskich dobrze funkcjonował system monitorowania, umożliwiający aktualizowanie wykazów obszarów zagrożonych co dziesięć lat.

Zalecenie 4

Artykuł 8

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>1. W celu zachowania funkcji gleby, o których mowa w art. 1 ust. 1, państwa członkowskie, w odniesieniu do obszarów zagrożonych zidentyfikowanych zgodnie z art. 6, opracowują na odpowiednim szczeblu program środków obejmujący co najmniej: cele w zakresie ograniczenia zagrożenia, odpowiednie środki, umożliwiające realizację tych celów, harmonogram wdrożenia tych środków oraz oszacowanie przydziału nakładów prywatnych i publicznych na ich sfinansowanie.</p> <p>2. Przy opracowywaniu i przeglądzie programów środków zgodnie z ust. 1, państwa członkowskie biorą pod uwagę społeczne i ekonomiczne skutki przewidywanych środków.</p> <p>Przed wprowadzeniem programów środków państwa członkowskie dopilnowują, aby były one opłacalne i technicznie wykonalne oraz przeprowadzają oceny wpływu, w tym szczegółowe analizy kosztów i korzyści.</p> <p>Państwa członkowskie określają w programach środków sposoby wdrożenia środków oraz sposób, w jaki przyczynią się one do realizacji ustalonych celów środowiskowych.</p> <p>3. Jeśli jakiś obszar jest zagrożony jednocześnie przez kilka procesów degradacji gleby, państwa członkowskie mogą przyjąć jeden program, w którym ustalane są odpowiednie cele ograniczenia zagrożenia w odniesieniu do wszystkich zidentyfikowanych zagrożeń wraz z odpowiednimi środkami, umożliwiającymi ich realizację.</p> <p>4. Program środków sporządza się w ciągu siedmiu lat od [data transpozycji] i wprowadza się w życie nie później niż w ciągu ośmiu lat od tej daty.</p> <p>Program środków jest podawany do wiadomości publicznej i poddawany przeglądowi przynajmniej co pięć lat.</p>	<p>1. W celu zachowania funkcji gleby, o których mowa w art. 1 ust. 1, państwa członkowskie, w odniesieniu do obszarów zagrożonych zidentyfikowanych zgodnie z art. 6, opracowują na odpowiednim szczeblu administracyjnym i właściwym poziomie w podziale geograficznym program środków obejmujący co najmniej: cele w zakresie ograniczenia zagrożenia, odpowiednie środki, umożliwiające realizację tych celów, harmonogram wdrożenia tych środków oraz oszacowanie przydziału nakładów prywatnych i publicznych na ich sfinansowanie.</p> <p>2. Przy opracowywaniu i przeglądzie programów środków zgodnie z ust. 1, państwa członkowskie biorą pod uwagę społeczne i ekonomiczne skutki przewidywanych środków, jak również wpływ na bezpieczeństwo oraz dziedzictwo archeologiczne, geomorfologiczne i geologiczne.</p> <p>~~Przed wprowadzeniem programów środków państwa członkowskie dopilnowują, aby były one opłacalne i technicznie wykonalne oraz przeprowadzają oceny wpływu, w tym szczegółowe analizy kosztów i korzyści.~~</p> <p>Państwa członkowskie określają w programach środków sposoby wdrożenia środków oraz sposób, w jaki przyczynią się one do realizacji ustalonych celów środowiskowych.</p> <p>3. Jeśli jakiś obszar jest zagrożony jednocześnie przez kilka procesów degradacji gleby, państwa członkowskie mogą przyjąć jeden program, w którym ustalane są odpowiednie cele ograniczenia zagrożenia w odniesieniu do wszystkich zidentyfikowanych zagrożeń wraz z odpowiednimi środkami, umożliwiającymi ich realizację.</p> <p>4. Program środków sporządza się w ciągu ~~siedmiu~~ <u>pięciu</u> lat od daty publikacji przez Komisję Europejską ~~zbiorów, o których mowa w art. 17 ust. 2 [data transpozycji]~~ i wprowadza się w życie nie później niż w ciągu ~~ośmiu~~ <u>czterech</u> lat od tej daty.</p> <p>Program środków jest podawany do wiadomości publicznej i poddawany przeglądowi przynajmniej co pięć lat.</p>

Uzasadnienie

Ust. 2: Komitet uważa, że nie wystarczy wziąć pod uwagę jedynie następstw społeczno-gospodarczych. Równie ważne są względy bezpieczeństwa oraz skutki geomorfologiczne, geologiczne i archeologiczne.

Działania finansowane będą przez same państwa członkowskie, nie ma zatem potrzeby, by dyrektywa europejska wymagała od nich podejmowania efektywnych kosztowo środków.

Ust. 4: tekst Komisji jako punkt wyjściowy obiera moment wejścia dyrektywy w życie. Niemniej jednak, zanim będzie można określić środki oraz przystąpić do ich wdrażania, władze krajowe, regionalne i lokalne powinny dysponować wystarczającą wiedzą na temat istniejących w tym zakresie możliwości. W tym celu niezbędne jest opublikowanie zbioru efektywnych kosztowo środków, który będzie służyć wspomnianym władzom jako podstawa do opracowania własnej polityki (patrz również zalecenia nr 9 i 10). W tym obszarze Komisja Europejska może wnieść znaczną wartość dodaną. Z tego też względu Komitet uważa, że najlepszym punktem wyjściowym jest data publikacji zbiorów.

Zalecenie 5

Artykuł 10

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>1. Państwa członkowskie, zgodnie z procedurą określoną w art. 11, identyfikują na swoim terytorium miejsca, w których stwierdzono spowodowaną przez człowieka obecność substancji niebezpiecznych w takim stężeniu, że w opinii państw członkowskich stanowi to poważne zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi, dalej zwane „miejscami zanieczyszczonymi”.</p> <p>Zagrożenie jest oceniane przy uwzględnieniu obecnego lub przyszłego zatwierdzonego przeznaczenia gruntów.</p> <p>2. Państwa członkowskie sporządzają krajowy wykaz miejsc zanieczyszczonych, dalej zwany „wykazem”. Wykaz ten jest podawany do wiadomości publicznej i poddawany przeglądowi co pięć lat.</p>	<p>1. Państwa członkowskie, zgodnie z procedurą określoną w art. 11, identyfikują na swoim terytorium miejsca, w których stwierdzono spowodowaną przez człowieka obecność substancji niebezpiecznych w takim stężeniu, że w opinii państw członkowskich stanowi to poważne zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi, dalej zwane „miejscami zanieczyszczonymi”.</p> <p>Zagrożenie jest oceniane przy uwzględnieniu obecnego lub przyszłego zatwierdzonego przeznaczenia gruntów.</p> <p>2. Państwa członkowskie sporządzają krajowy wykaz miejsc zanieczyszczonych, dalej zwany „wykazem”. Wykaz ten jest podawany do wiadomości publicznej i, w razie konieczności, aktualizowany ~~poddawany przeglądowi~~ co pięć lat.</p>

Uzasadnienie

Termin „przegląd” stosowany przez Komisję sugeruje, że konieczne jest przeprowadzenie całościowego badania w pięcioletnich odstępach. Ważne jest jednak, by w państwach członkowskich dobrze funkcjonował system monitorowania, umożliwiający aktualizowanie co pięć lat wykazów obszarów zagrożonych.

Zalecenie 6

Artykuł 11

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>1. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwy organ, który jest odpowiedzialny za zidentyfikowanie miejsc zanieczyszczonych.</p> <p>2. W ciągu pięciu lat od [data transpozycji], właściwy organ zidentyfikuje lokalizację przynajmniej tych miejsc, w których były lub nadal są prowadzone działania potencjalnie zanieczyszczające glebę, o których mowa w załączniku II.</p> <p>W tym celu, działania o których mowa w pkt. 2 załącznika II, są rozpatrywane niezależnie od progów określonych w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE Rady, z wyjątkiem działań podjętych przez mikro-przedsiębiorstwa, określonych w art. 2 pkt. 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz działań dotyczących hodowli zwierząt.</p> <p>Wykaz miejsc zanieczyszczonych jest poddawany przeglądowi w regularnych odstępach czasu.</p> <p>3. Zgodnie z podanym niżej harmonogramem, właściwy organ przeprowadza pomiary poziomów stężenia substancji niebezpiecznych w miejscach zidentyfikowanych zgodnie z ust. 2, zaś tam, gdzie poziomy te są na tyle wysokie, że mogą stać się przyczyną poważnego zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi, zostaje przeprowadzona na miejscu ocena zagrożenia właściwego dla tego miejsca:</p> <p>a) w ciągu pięciu lat od [data transpozycji], dla co najmniej 10 % miejsc;</p> <p>b) w ciągu piętnastu lat od [data transpozycji], dla co najmniej 60 % miejsc;</p> <p>c) w ciągu dwudziestu pięciu lat od [data transpozycji], dla pozostałych miejsc.</p>	<p>1. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwy organ, który jest odpowiedzialny za zidentyfikowanie miejsc zanieczyszczonych.</p> <p>2. W ciągu pięciu lat od [data transpozycji], właściwy organ zidentyfikuje lokalizację przynajmniej tych miejsc, w których były lub nadal są prowadzone działania potencjalnie zanieczyszczające glebę, o których mowa w załączniku II.</p> <p>W tym celu, działania o których mowa w pkt. 2 załącznika II, są rozpatrywane niezależnie od progów określonych w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE Rady, z wyjątkiem działań podjętych przez mikro-przedsiębiorstwa, określonych w art. 2 pkt. 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz działań dotyczących hodowli zwierząt.</p> <p>Wykaz miejsc zanieczyszczonych jest ~~poddawany przeglądowi~~ aktualizowany w regularnych odstępach czasu.</p> <p>3. Zgodnie z podanym niżej harmonogramem, właściwy organ zapewnia, że w formie tabeli zostaną wyszczególnione przypadki występowania zanieczyszczenia w miejscach określonych według metody przedstawionej w ust. 2 ~~przeprowadza pomiary poziomów stężenia substancji niebezpiecznych w miejscach zidentyfikowanych zgodnie z ust. 2, zaś tam, gdzie, a~~ kiedy poziom zanieczyszczenia wskazuje, w poziomy te są na tyle wysokie, że mogą stać się przyczyną poważnego zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi, ~~zostaje przeprowadzona~~ zapewnia, że zostanie przeprowadzona na miejscu ocena zagrożenia właściwego dla tego miejsca:</p>

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
	a) w ciągu pięciu lat od [data transpozycji], dla co najmniej 10 % miejsc; b) w ciągu piętnastu lat od [data transpozycji], dla co najmniej 60 % miejsc; c) w ciągu dwudziestu pięciu lat od [data transpozycji], dla pozostałych miejsc.

Uzasadnienie

Za sporządzenie tabeli zanieczyszczonych miejsc, jak również za ewentualne ryzyko dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego odpowiedzialne są właściwe władze. Nie oznacza to jednak, że władze takie muszą same przeprowadzać badania w terenie. Ogólnie rzecz biorąc, to przede wszystkim od zanieczyszczającego, właściciela lub użytkownika danego terenu oczekuje się przeprowadzenia analizy zanieczyszczenia. Jeżeli nie ma nikogo, kto miałby wypełnić to zadanie, właściwe władze mogą postanowić, że same przeprowadzą takie badanie.

Zalecenie 7

Artykuł 12

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
2. Sprawozdanie o stanie gleby jest wydawane przez uprawniony organ lub osobę wyznaczoną przez państwo członkowskie. Zawiera ono co najmniej następujące informacje: a) historię danego miejsca, na podstawie dostępnych urzędowych dokumentów; b) analizę chemiczną, określającą poziomy stężenia w glebie tych substancji niebezpiecznych, które są związane z działaniami tam prowadzonymi, potencjalnie zanieczyszczającymi glebę; c) poziomy stężenia substancji niebezpiecznych, co do których istnieje podejrzenie, że mogą stać się przyczyną poważnego zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi.	2. Sprawozdanie o stanie gleby jest wydawane przez uprawniony organ lub osobę wyznaczoną przez państwo członkowskie. Zawiera ono co najmniej następujące informacje: a) historię danego miejsca, na podstawie dostępnych urzędowych dokumentów; b) analizę chemiczną, określającą poziomy stężenia w glebie tych substancji niebezpiecznych, które są związane z działaniami tam prowadzonymi, potencjalnie zanieczyszczającymi glebę; c) poziomy stężenia substancji niebezpiecznych, co do których istnieje podejrzenie, że mogą stać się przyczyną poważnego zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi; w tym względzie pod uwagę bierze się politykę danego państwa członkowskiego dotyczącą zagrożeń dla gleb i ich oczyszczania, jak również uwarunkowania lokalne stanu gleby.

Uzasadnienie

Ust. 2 lit. c może sugerować, że istnieje jeden wykaz wyszczególniający poziomy zanieczyszczenia, z którymi wiążą się potencjalne zagrożenia. Komitet jest zdania, że ewentualne zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego zależą od sposobu użytkowania danego terenu. Sposób użytkowania może ponadto zmienić się po sprzedaży terenu.

Jeżeli w sprawozdaniu o stanie gleby chce się napisać o zagrożeniach, które mogą istnieć w danym miejscu, należy przeprowadzić analizę ryzyka, a w ramach takiego badania trzeba wziąć pod uwagę obecne użytkowanie terenu oraz jego przyszłe użytkowanie, na które udzielono zgody.

W modelu sprawozdania o stanie gleb powinna znaleźć się koniecznie część interpretująca zebrane dane; sprawozdanie powinno również brać pod uwagę prowadzoną przez dane państwo politykę dotyczącą zagrożeń dla gleb i ich oczyszczania.

Zalecenie 8

Artykuł 13

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p style="text-align: center;">Artykuł 13</p> <p style="text-align: center;">Naprawa</p> <p>1. Państwa członkowskie dbają, aby zanieczyszczone miejsca wymienione w wykazie krajowym zostały poddane działaniom naprawczym.</p> <p>2. Naprawa polega na działaniach dotyczących gleby, a mających na celu usunięcie, kontrolowanie, ograniczenie substancji zanieczyszczających, tak, aby zanieczyszczone miejsce, mając na uwadze jego obecne lub przyszłe zatwierdzone przeznaczenie, nie stanowiło zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi.</p> <p>3. Państwa członkowskie, na podstawie zasady „zanieczyszczający płaci”, ustanawiają odpowiedni mechanizm finansowania działań naprawczych, dla miejsc zanieczyszczonych przez nieznanego podmiot, który w związku z tym nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zanieczyszczenie ani według prawa krajowego ani wspólnotowego, ani nie może ponosić kosztów rekultywacji.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 13</p> <p style="text-align: center;">Naprawa</p> <p>1. Państwa członkowskie dbają, aby zanieczyszczone miejsca wymienione w wykazie krajowym zostały poddane działaniom naprawczym.</p> <p>2. Naprawa polega na działaniach dotyczących gleby, a mających na celu usunięcie, kontrolowanie, ograniczenie substancji zanieczyszczających, tak, aby zanieczyszczone miejsce, mając na uwadze jego obecne lub przyszłe zatwierdzone przeznaczenie, nie stanowiło zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi.</p> <p><u>3. Zanim podejmie się rzeczywiste działania naprawcze, można stosować środki tymczasowe pod warunkiem, że uniemożliwią one kontakt z substancjami zanieczyszczającymi, ich wprowadzenie jest odpowiednio uzasadnione oraz nie przeciąga się nadmiernie w czasie.</u></p> <p>~~4.~~ Państwa członkowskie, na podstawie zasady „zanieczyszczający płaci”, ustanawiają odpowiedni mechanizm finansowania działań naprawczych, dla miejsc zanieczyszczonych przez nieznanego podmiot, który w związku z tym nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zanieczyszczenie ani według prawa krajowego ani wspólnotowego, ani nie może ponosić kosztów rekultywacji. <u>Do finansowania naprawy wykorzystać można dostępne środki finansowe UE.</u></p>

Uzasadnienie

Jest to zgodne z logiką prowadzenia działań w zakresie oczyszczania środowiska, niemniej konkretne środki mogą zostać odroczone, jeżeli ich wdrożenie jest bardziej ekonomiczne w połączeniu z innymi działaniami, na przykład w zakresie rozwoju terytorialnego (projekty budowlane). W takim wypadku należy przedsięwziąć czasowe środki bezpieczeństwa.

Zalecenie 9

Artykuł 16

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>1. Państwa członkowskie w ciągu ośmiu lat od [data transpozycji] a następnie co pięć lat udostępniają Komisji następujące informacje:</p> <p>a) streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 5;</p> <p>b) wykaz obszarów zagrożonych, określonych zgodnie z art. 6 ust. 1;</p> <p>c) metodologię wykorzystywaną w celu identyfikacji zagrożeń, zgodnie z art. 7;</p> <p>d) programy środków przyjętych zgodnie z art. 8 oraz ocenę skuteczności środków, mających zmniejszyć zagrożenie oraz częstotliwość występowania procesów degradacji gleby;</p> <p>e) wyniki procesu identyfikacji, przeprowadzonego zgodnie z art. 11 ust. 2 i 3, oraz wykaz miejsc zanieczyszczonych ustalony zgodnie z art. 10 ust. 2;</p> <p>f) krajową strategię naprawy, przyjętą zgodnie z art. 14;</p> <p>g) streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 15, mających zapewnić wzrost świadomości społecznej.</p>	<p>1. Państwa członkowskie w ciągu ośmiu lat od [data transpozycji] a następnie co pięć lat <u>udostępniają Komisji następujące informacje udzielają Komisji dostępu do danych umożliwiających opracowanie poniższych informacji:</u></p> <p>a) ~~streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 5;~~</p> <p>~~b)~~a) wykaz obszarów zagrożonych, określonych zgodnie z art. 6 ust. 1;</p> <p>~~c)~~b) metodologię wykorzystywaną w celu identyfikacji zagrożeń, zgodnie z art. 7;</p> <p>~~d)~~ ~~programy środków przyjętych zgodnie z art. 8 oraz ocenę skuteczności środków, mających zmniejszyć zagrożenie oraz częstotliwość występowania procesów degradacji gleby;~~</p> <p>~~e)~~c) wyniki procesu identyfikacji, przeprowadzonego zgodnie z art. 11 ust. 2 i 3, oraz wykaz miejsc zanieczyszczonych ustalony zgodnie z art. 10 ust. 2;</p>

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
	<p>~~f) krajową strategię naprawy, przyjętą zgodnie z art. 14;~~</p> <p>~~g) streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 15, mających zapewnić wzrost świadomości społecznej.~~</p> <p>2. <u>W ciągu pięciu lat od sporządzenia zbiorów przewidzianych w art. 17 ust. 2, a następnie co pięć lat państwa członkowskie umożliwiają Komisji dostęp do danych pozwalających na uzyskanie poniższych informacji:</u></p> <p>a) <u>streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 5;</u></p> <p>b) <u>programy środków przyjętych zgodnie z art. 8 oraz ocenę skuteczności środków mających zmniejszyć zagrożenie oraz częstotliwość występowania procesów degradacji gleby;</u></p> <p>c) <u>krajową strategię naprawy, przyjętą zgodnie z art. 14;</u></p> <p>d) <u>streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 15, mających zapewnić wzrost świadomości społecznej.</u></p> <p>3. <u>W celu udostępnienia danych, o których mowa w ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą wykorzystać swoje własne systemy.</u></p>

Uzasadnienie

Artykuł wymienia dużą liczbę obowiązków informacyjnych nałożonych głównie na władze lokalne i regionalne. Komitet uważa, że spowoduje to niewspółmierne obciążenia administracyjne gmin i regionów. Dlatego też proponuje, by państwa członkowskie korzystały ze swych własnych systemów sprawozdawczych oraz by Komisja Europejska uzyskała dostęp do takich informacji. Komisja stwierdza, że informacje wymienione w lit. a, b, c, d, e, f i g będą dostarczane na tych samych zasadach: w terminie ośmiu lat od wejścia w życie dyrektywy. Komitet chciałby wprowadzić rozróżnienie między tymi rodzajami informacji i w tym celu ustalić następujący harmonogram:

1. Państwa członkowskie określają obszary zagrożone i sporządzają wykaz (patrz: lit. b, c oraz e w tekście Komisji);
2. Komisja Europejska sporządza zbiory, o których mowa w art. 17 (patrz: zalecenie nr 10);
3. Państwa członkowskie ustanawiają pakiet środków (patrz: lit. a, d, f i g tekstu Komisji).

Państwa członkowskie nie będą mogły opracować pakietu środków ani go wdrożyć, jeżeli nie będą posiadać odpowiednich informacji i wiedzy w zakresie ochrony gleb. Wiedza taka stanowi zatem konieczny warunek, aby wypełnić zobowiązania, o których mowa w lit. a, d, f i g tekstu Komisji. Doświadczenia zebrane w związku z ramową dyrektywą wodną i europejskim prawodawstwem w sprawie jakości powietrza pokazują, jak ważne jest, by Komisja obowiązkowo opublikowała zbiory zawierające wyczerpujące informacje, możliwe rozwiązania i najlepsze praktyki, zanim państwa członkowskie opracują swój własny zestaw środków. Dotyczy to szczególnie ust. 1 lit. a tekstu Komisji, w którym pojawia się kwestia uszczelniania gleby. Panuje duże zamieszanie wokół środków mających przeciwdziałać zjawisku uszczelniania i łagodzić jego skutki. Rozwiązań można szukać w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego, w technologiach budowlanych i ramach finansowych.

Zalecenie 10

Artykuł 17

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez Komitet
<p>W ciągu jednego roku od [data wejścia w życie] Komisja utworzy platformę wymiany informacji dla państw członkowskich i zainteresowanych stron w zakresie identyfikacji obszarów zagrożonych, zgodnie z art. 6 oraz w zakresie obecnie wykorzystywanych lub będących w opracowaniu metodologii oceny miejsc zanieczyszczonych.</p>	<p>1. W ciągu jednego roku od [data wejścia w życie] Komisja utworzy platformę wymiany informacji dla państw członkowskich i zainteresowanych stron w zakresie identyfikacji obszarów zagrożonych, zgodnie z art. 6 oraz w zakresie obecnie wykorzystywanych lub będących w opracowaniu metodologii oceny miejsc zanieczyszczonych.</p> <p>2. <u>W terminie trzech lat od wejścia w życie dyrektywy Komisja Europejska podejmuje działania zapowiedziane w strategii tematycznej na rzecz ochrony gleb, które dotyczą strategii wdrażania dyrektywy. Działania te mają na celu:</u></p> <p>a) <u>sporządzenie zbioru zawierającego informacje na temat wszystkich efektywnych kosztowo środków, które państwa członkowskie będą mogły stosować według własnego uznania;</u></p> <p>b) <u>sporządzenie zbioru najlepszych praktyk, mających na celu złagodzenie ujemnych skutków zjawiska uszczelniania gleby.</u></p> <p>3. <u>Jeżeli na podstawie wymiany informacji, o której mowa w ust. 1 powyżej, konieczne okaże się ujednoczenie metod oceny zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem gleb, Komisja zaproponuje zgodnie z art. 251 TWE wspólne kryteria takiej oceny.</u></p>

Uzasadnienie

Ust. 2: W strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby Komisja Europejska zaproponowała, by podjąć działania mające na celu upowszechnienie najlepszych praktyk. Komisja podała, że 9 spośród 25 państw członkowskich rozwinęło politykę ochrony gleb. Zasadniczym warunkiem powodzenia europejskiej strategii na rzecz ochrony gleb jest przyjęcie środków przez władze krajowe, regionalne i lokalne. By tak się stało, potrzebny jest zbiór efektywnych kosztowo środków, który służyć będzie wspomnianym władzom jako podstawa do opracowania własnej polityki (patrz również: zalecenie 9).

Ust. 3: We wniosku Komisji tekst ten znajduje się w art. 18 ust. 2. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę procedurę komitologii (patrz: zalecenie 11) oraz wagę tego przepisu dla tworzenia najlepszych praktyk, przeniesiono go do art. 17.

Zalecenie 11

Artykuł 18

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p>2. Jeśli na podstawie wymiany informacji, o której mowa w art. 17, zachodzi potrzeba zharmonizowania metodologii dotyczących oceny zagrożenia zanieczyszczenia gleby, Komisja przyjmuje wspólne kryteria dla oceny zagrożenia zanieczyszczenia gleby, zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z prawem kontroli, o której mowa w art. 19 ust. 3.</p>	<p>~~2. Jeśli na podstawie wymiany informacji, o której mowa w art. 17, zachodzi potrzeba zharmonizowania metodologii dotyczących oceny zagrożenia zanieczyszczenia gleby, Komisja przyjmuje wspólne kryteria dla oceny zagrożenia zanieczyszczenia gleby, zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z prawem kontroli, o której mowa w art. 19 ust. 3.~~</p>

Uzasadnienie

Zdaniem Komitetu przyjęcie wspólnych metod oceny zagrożeń w przypadku zanieczyszczenia gleb może być ważne dla zapewnienia jednolitego poziomu ochrony osób, zwierząt i roślin na obszarze Wspólnoty. Komisja Europejska proponuje, by do podejmowania takich decyzji stosowana była procedura komitologii. Komitet uważa, że decyzja taka ma poważne następstwa dla zakresu prawodawstwa europejskiego w sprawie gleb. Władze regionalne i lokalne muszą uczestniczyć w procesie decyzyjnym. Dlatego też wnioskuje się o pozostawienie przedmiotowej decyzji forum, o którym mowa w art. 17, na podstawie której Parlament Europejski i Rada Ministrów podjęłyby bardziej szczegółową decyzję.

Zalecenie 12

Artykuł 21

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy do dnia [15 lat od daty wejścia w życie] i zaproponuje w razie potrzeby niezbędne zmiany.	Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy <u>najpóźniej do dnia [15 lat od daty wejścia w życie] publikacji zbiorów, o których mowa w art. 17 ust. 2,</u> i zaproponuje w razie potrzeby niezbędne zmiany.

Uzasadnienie

Tekst Komisji jako punkt wyjściowy obiera moment wejścia w życie dyrektywy. Niemniej zasadniczym warunkiem powodzenia europejskiej strategii na rzecz ochrony gleb jest przyjęcie środków przez władze krajowe, regionalne i lokalne. Samorządy terytorialne nie będą w stanie opracować strategicznych działań, o ile wcześniej nie będą dysponować zbiorem efektywnych kosztowo środków (patrz również: zalecenia nr 9 i 10). Z tego też względu Komitet uważa, że data publikacji zbiorów, a mianowicie moment, w którym państwa członkowskie będą posiadać wiedzę wystarczającą do przyjęcia środków, jest najlepszym punktem wyjściowym.

Zalecenie 13

Załącznik II

Tekst wniosku Komisji	Zmiany proponowane przez KR
<p style="text-align: center;">ZAŁĄCZNIK II</p> <p>Wykaz działań potencjalnie zanieczyszczających glebę</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakłady, na terenie których znajdują się lub znajdowały się niebezpieczne substancje w ilościach równych lub przewyższających ilości określone w części 1 kolumna 2 i części 2, kolumna 2 załącznika I do dyrektywy Rady 96/82/WE (dyrektywa Seveso). 2. Kategorie działalności wymienione w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE. 3. Porty lotnicze. 4. Porty. 5. Obszary powojskowe. 6. Stacje benzynowe i paliwowe. 7. Pralnie chemiczne. 8. Zakłady górnicze nieobjęte dyrektywą Rady 96/82/WE, łącznie z obiektami unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, określonymi w dyrektywie 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. 9. Składowiska odpadów określone w dyrektywie Rady 1999/31/WE. 10. Oczyszczalnie ścieków. 11. Rurociągi wykorzystywane do transportu substancji niebezpiecznych. 	<p style="text-align: center;">ZAŁĄCZNIK II</p> <p>Wykaz działań potencjalnie zanieczyszczających glebę</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakłady, na terenie których znajdują się lub znajdowały się niebezpieczne substancje w ilościach równych lub przewyższających ilości określone w części 1 kolumna 2 i części 2, kolumna 2 załącznika I do dyrektywy Rady 96/82/WE (dyrektywa Seveso). 2. Kategorie działalności wymienione w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE. 3. Porty lotnicze. 4. Porty. 5. Obszary powojskowe. 6. Stacje benzynowe i paliwowe. 7. Pralnie chemiczne. 8. Zakłady górnicze nieobjęte dyrektywą Rady 96/82/WE, łącznie z obiektami unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, określonymi w dyrektywie 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. 9. Składowiska odpadów określone w dyrektywie Rady 1999/31/WE. 10. Oczyszczalnie ścieków. 11. Rurociągi wykorzystywane do transportu substancji <u>niebezpiecznych, o ile nie pełnią żadnej funkcji strategicznej lub wojskowej.</u>

Uzasadnienie

Poprzez takie sformułowanie można zrozumieć, że duże rurociągi są niezbędne dla dostaw energetycznych i celów wojskowych. Komitet uważa, że ze względu na potrzebę zapewnienia stałych dostaw energii oraz aspekty wojskowe, informacje dotyczące ich usytuowania nie powinny być podawane do wiadomości publicznej. Ogólnie i łatwo dostępne informacje na temat położenia takich rurociągów mogłyby zostać wykorzystane dla celów terrorystycznych.

Bruksela, 13 lutego 2007 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE
